ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
Г-Н Y. ВОТ
представено на 29 октомври 2009 година [1]

1. Настоящото преюдициално производство се отнася до тълкуването на Евросредиземноморското споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Държавата Израел, от друга страна [2], както и на Евро-средиземноморското временно споразумение за асоцииране в областта на търговията и сътрудничеството между Европейската общност, от една страна, и Организацията за освобождение на Палестина (ООП), действаща в полза на палестинската администрация на Западния бряг и Ивицата Газа, от друга [3].

2. В основата на това преюдициално производство е оспорването от дружеството Brita GmbH [4] на митата, които са му наложени от германските митнически органи за внос на апарати за газиране на вода, произведени на Западния бряг на река Йордан, за които израелските митнически органи са издали сертификат за движение, удостоверяващ произхода от Израел на тези продукти.

3. Finanzgericht Hamburg (Германия) пита Съда дали по силата на Споразумението ЕО—Израел германските митнически органи са обвързани от резултата от последващата проверка за произход на посочените продукти, извършена от израелските митнически органи.

4. Запитващата юрисдикция иска също да се установи дали германските митнически органи са били задължени да отнесат спора с израелските митнически органи пред създадения с това споразумение Комитет за митническо сътрудничество.

5. Накрая, от Съда се иска да се произнесе по възможността по отношение на стоки със сертифициран произход от Израел, но за които се оказва, че са с произход от окупираните територии, и по-специално от Западния бряг на река Йордан, да намира приложение както Споразумението ЕО—Израел, така и Споразумението ЕО—ООП.

6. В настоящото заключение ще предложа на Съда да реши, че тъй като съществува-

1 — Език на оригиналния текст: френски.
2 — ОВ L 147, 2000 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г.,глава 11, том 73, стр. 206, наричано по-нататък „Споразумението ЕО-Израел“.
3 — ОВ L 187, 1997 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г.,глава 11, том 15, стр. 19, наричано по-нататък „Споразумението ЕО—ООП“.
4 — Наричано по-нататък „Brita“.

щият спор между митническите органи на държави — страни по Споразумението ЕО—Израел, се отнася до териториалния обхват на това споразумение, митническите органи на държавата вносител не са обвързани от резултата от последващата проверка, извършена от митническите органи на държавата износител.

7. След това ще предложа на Съда да приеме, че германските митнически органи не са били задължени да отнесат спора с израелските митнически органи пред Комитета за митническо сътрудничество.

8. Накрая ще посоча основанията, поради които смятам, че стоки със сертифициран произход от Израел, но за които се оказва, че са с произход от окупираните територии, и по-специално от Западния бряг на река Йордан, не могат да се ползват нито от преференциалния режим по силата на Споразумението ЕО—Израел, нито от този по Споразумението ЕО—ООП.

I — Правна уредба

A — *Общностно право*

9. Евро-средиземноморската конференция на министрите, състояла се в Барселона на 27 и 28 ноември 1995 г., направи възможно конкретизирането на вече определените от предишните европейски съвети насоки, по-специално във връзка с установяването на партньорство със страните от Средиземноморския басейн. Към онзи момент това се отнася до дванадесет на брой трети държави. Това са Алжирската демократична и народна република, Република Кипър, Арабска република Египет, Държавата Израел, Хашемитско кралство Йордания, Ливанска република, Република Малта, Кралство Мароко, Сирийска арабска република, Тунизийска република, Република Турция и Палестинската власт.

10. Това ново партньорство се организира в три области. Област „Политика и сигурност“ има за цел определянето на общо пространство на мир и стабилност. Втората област, „Икономика и финанси“, трябва да направи възможно изграждането на зона на споделено благоденствие. Накрая, областта „Социални, културни и човешки измерения“ има за цел развитието на човешките ресурси, насърчаването на разбирателството между културите и обмена между гражданските общества.

11. В резултат на това са сключени двустранни споразумения между Европей-

ската общност и държавите членки, от една страна, и средиземноморските страни, от друга. Тези споразумения са изготвени по една и съща схема, която включва трите посочени по-горе области, както и протокол към споразумението относно определянето на понятието „продукти с произход“ и относно методите на административно сътрудничество, които се отнасят по-специално до начина на издаване и последващата проверка на сертификатите, удостоверяващи произхода на продуктите.

12. Така на 20 ноември 1995 г. Общността и държавите членки подписват в Брюксел Споразумението ЕО—Израел, а на 24 февруари 1997 г. е сключено Споразумението ЕО—ООП.

13. Тези споразумения са одобрени съответно с Решение 2000/384/ЕО, ЕОВС на Съвета и на Комисията от 19 април 2000 г. [5] и Решение 97/430/ЕО на Съвета от 2 юни 1997 г. [6]

1. Споразумението ЕО—Израел

14. Споразумението ЕО—Израел влиза в сила на 1 юни 2000 г. От преамбюла на това споразумение е видно, че „Общността, нейните държави членки и Израел желаят да укрепят тези връзки и да изградят трайни отношения, основаващи се на взаимност и партньорство, както и да издигнат на още по-високо ниво интегрирането на израелската икономика в европейската икономика“.

15. В преамбюла на Споразумението ЕО—Израел се посочва още, че страните са сключили това споразумение, „като имат предвид значението, което [те] придават на принципа на икономическата свобода и на принципите, залегнали в Хартата на Организацията на обединените [...] нации и по-специално спазването на човешките права и на демокрацията, които представляват самата същност на асоциирането“.

16. По силата на член 7 от посоченото споразумение разпоредбите на Споразумението ЕО—Израел се прилагат към продуктите с произход от Общността и Израел. Член 8 от това споразумение предвижда, че „[м]итата за внос и износ, както и таксите с равностоен ефект, са забранени между Общността и Израел. Тази забрана се прилага и към митата с фискален характер“.

17. Член 67 от Споразумението ЕО—Израел предвижда създаването на Съвет за асоцииране, който разглежда всички важни въпроси, възникващи в рамките на това споразумение, както и всякакви други двустранни или международни въпроси от взаимен интерес.

5 — ОВ L 147, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г.,глава 11, том 21, стр. 17.

6 — ОВ L 187, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г.,глава 11, том 15, стр. 17.

18. Съгласно член 75, параграф 1 от посоченото споразумение всяка от страните може да отнася до Съвета за асоцииране всеки спор, отнасящ се до прилагането или тълкуването на Споразумението ЕО—Израел.

19. От член 79, параграф 2 от споразумението е видно също така, че една от страните може да вземе подходящи мерки, ако счете, че другата страна не е изпълнила задължение, произтичащо от посоченото споразумение, при условието обаче да предостави преди това на Съвета за асоцииране цялата относима информация, необходима за задълбочена проверка на ситуацията, с цел да се намери приемливо за страните решение.

20. Териториалният обхват на Споразумението за асоцииране ЕО—Израел е определен в член 83 от него. Съгласно този член посоченото споразумение се прилага на териториите, на които се прилагат договорите за създаване на Европейската общност и на Европейската общност за въглища и стомана, и при условията, установени в посочените договори, както и на територията на Държавата Израел.

21. По силата на член 2, параграф 2, букви а) и б) от Протокол № 4 към посоченото споразумение относно определянето на понятието „продукти с произход“ и относно методите на административно сътрудничество, за продукти с произход от Израел се считат продуктите, изцяло получени в Израел по смисъла на член 4 от този протокол [7], както и продуктите, получени в Израел и съдържащи материали, които не са изцяло получени там, при условие че тези материали са претърпели в Израел достатъчна обработка или преработка по смисъла на член 5 от посочения протокол.

22. Протокол № 4 към Споразумението ЕО—Израел определя и правилата във връзка с доказателството за произход на продуктите. Така член 17, параграф 1, буква а) от този протокол предвижда, че продуктите с произход по смисъла на посочения протокол се ползват от разпоредбите на Споразумението ЕО—Израел при представяне на сертификат за движение на стоки EUR.1 [8]. По силата на член 18, параграф 1 от Протокол № 4 към Споразумението ЕО—Израел този сертификат се издава от митническите органи на страната износител по заявление в писмен вид от износителя или на негова отговорност от негов упълномощен представител.

23. Член 32 от този протокол въвежда административно сътрудничество между Държавата Израел и съответната държава

7 — Този член 4 изброява продуктите, които се считат за изцяло получени в Общността или в Израел. Такива са например минералните продукти, получени от тяхната почва или тяхното морско или океанско дъно, продуктите от растителен произход, които са събрани там, или още, живите животни, които са родени и отгледани там.

8 — Наричан по-нататък „сертификатът EUR.1“.

членка. На това основание митническите органи на държавата вносител могат да поискат последваща проверка на сертификатите EUR.1, когато имат съмнения относно произхода на продуктите. В такъв случай тези органи връщат съответните сертификати на митническите органи на държавата износител и посочват мотивите по съдържанието или по формата, които налагат запитването.

24. Член 32, параграф 3 от посочения протокол предвижда, че проверката се осъществява от митническите органи на държавата износител. Член 32, параграф 6 от Протокол № 4 към Споразумението ЕО—Израел посочва, че „[в] случай на основателни съмнения и при липса на отговор при изтичането на срока от десет месеца или ако отговорът не съдържа достатъчно данни, за да се определи автентичността на поставения под съмнение документ или реалният произход на продуктите, митническите органи, поискали проверката отказват предоставянето на преференциално третиране, освен в случай на форсмажорни или изключителни обстоятелства“.

25. Накрая, според член 33, първа алинея от този протокол, „[к]огато възникнат спорове по повод процедурите по проверка, посочени в член 32, които не могат да бъдат решени между митническите органи, поискали проверката, и митническите органи, отговорни за нейното осъществяване, или възникнат проблеми при тълкуването на настоящия протокол, тези спорове се решават от Комитета за митническо сътрудничество“.

26. Въпросът за правилото за произход и за териториалния обхват на Споразумението ЕО—Израел от много години насам е предмет на спор между Общността и Държавата Израел. Общността смята, че продукти с произход от окупираните територии на Западния бряг на река Йордан и ивицата Газа не могат да се ползват от преференциалния режим, установен със Споразумението ЕО—Израел, докато Държавата Израел смята, че могат.

27. Още през 1997 г. Комисията на Европейските общности в свое известие към вносителите [9] изразява своите съмнения относно валидността на сертификатите EUR.1, представяни при внос в Общността на портокалов сок с произход от Израел, и относно недостатъчното административно сътрудничество между Държавата Израел и Общността. Според Комисията тези съмнения могат да поставят под въпрос валидността на посочените сертификати.

28. На 12 май 1998 г. Комисията излага в съобщение до Съвета и до Европейския парламент [10] трудностите, възникнали при прилагането на Протокол № 4 към Споразумението ЕО—Израел, който се прилага до ратифицирането на самото споразумение от Общността.

9 — Известие към вносителите — Внос от Израел в Общността, 8 ноември 1997 г. (ОВ C 338, стр. 13).

10 — Implementation of the interim agreement on trade and trade-related matters between the European Community and Israël [SEC(1998) 695 final].

29. В това съобщение тя посочва продължаващото съществуване на две пречки за правилното прилагане на това споразумение. Тези пречки са свързани с износа към Общността на стоки със сертифициран произход от Израел, докато в действителност същите са произведени в окупираните територии.

30. Освен това по време на втората сесия на Съвета за асоцииране ЕС—Израел [11] Комисията „изразява съжаление за продължаващите различия в тълкуването на териториалния обхват на Споразумението [ЕО—Израел]“. Тя също така подчертава, че е правно задължена да гарантира изпълнението на това споразумение и да защитава собствените ресурси на Европейския съюз [12]. Поради това Комисията обявява публикуването на ново известие [13].

31. В това известие Комисията уведомява вносителите, че „резултатите от започнатите процедури по проверка потвърждават, че Израел е издал за продукти, получени на територииите, намиращи се под нейно управление от 1967 г. насам, доказателства за произход, които според Общността не им дават право да се ползват от преференциалния режим, определен в [Споразумението ЕО—Израел]“. Понататък тя посочва, че „операторите от Общността, които представят документи за доказване на произход, с цел да получат преференциален режим за продукти с произход от израелски селища, разположени на Западния бряг на река Йордан, в Ивицата Газа, в Източен Йерусалим или на Голанските възвишения, се уведомяват, че трябва да вземат необходимите предпазни мерки, а от допускането за свободно обращение на тези стоки може да възникне митническо задължение“ [неофициален превод].

2. Споразумението ЕО—ООП

32. Споразумението ЕО—ООП влиза в сила на 1 юли 1997 г. В неговия преамбюл се посочва, че страните са сключили това споразумение, „като имат предвид значението, придавано от договарящите се страни на принципите от Хартата на Обединените нации, и по-специално на зачитането на правата на човека, на демократичните принципи и политическите и икономически свободи, които формират самата основа на техните отношения“. Посоченото споразумение е сключено и „като се имат предвид съществуващите разлики в икономическото и социалното развитие между договарящите се страни и необходимостта да се засилят полаганите усилия за осъществяване на напредък в икономическото и социално развитие на Западния бряг и Ивицата Газа“.

33. По силата на член 1, параграф 2 от Споразумението ЕО—ООП неговите цели са, по-специално, да допринесе за социал-

11 — Вж. проект за протокол от втората сесия на Съвета за асоцииране ЕС—Израел на 20 ноември 2001 г. (достъпен на интернет страницата на Съвета на Европейския съюз).

12 — Стр. 4.

13 — Известие към вносителите — Внос от Израел в Общността, 23 ноември 2001 г. (ОВ C 328, стр. 6).

ното и икономическото развитие на Западния бряг и Ивицата Газа, както и да насърчи регионалното сътрудничество с оглед укрепването на мирното сътрудничество и икономическата и политическата стабилност.

34. Член 5 от това споразумение гласи, че „[н]е се въвеждат нови мита за внос или каквито и да било други такси с равностоен ефект в търговията между Общността и Западния бряг и Ивицата Газа“. Член 6 от посоченото споразумение добавя, че „[в]носът в Общността на продукти с произход от Западния бряг и Ивицата Газа е освободен[…] от мита и всякакви други такси с равностоен ефект, както и от количествени ограничения и от всякакви други мерки с равностоен ефект“.

35. Понятието „продукти с произход от“ е определено в Протокол № 3 към Споразумението ЕО—ООП относно дефиницията на понятието „продукти с произход от“ и методи за административно сътрудничество. В член 2, параграф 2, букви а) и б) от този протокол се посочва, че за продукти с произход от Западния бряг и Ивицата Газа се считат продуктите, произведени изцяло на Западния бряг и Ивицата Газа [14], както и продуктите, произведени и съдържащи материали, които не са били изцяло изработени на тази територия, при положение че посочените материали са подложени на тези територии на достатъчна доработка или обработка.

36. В случай на спор между страните относно тълкуването или прилагането на Споразумението ЕО—ООП член 67 от него предвижда, че всяка от страните може да сезира Съвместния комитет, който да разреши този спор.

37. Накрая, член 73 от посоченото споразумение предвижда, че то се прилага на територията на Западния бряг и Ивицата Газа.

Б — *Израелско-палестинското временно споразумение*

38. Мадридският процес, започнал през 1991 г., има амбицията да установи устойчив мир в Близкия изток. В рамките на този процес Държавата Израел и ООП подписват на 28 септември 1995 г. във Вашингтон Израелско-палестинско временно споразумение относно Западния бряг на река Йордан и Ивицата Газа [15]. Това споразумение, което съгласно своя преамбюл заменя Споразумението относно Ивицата Газа и региона Йерихон [16], Предварителното споразу-

14 — По силата на член 4 от Протокол № 3 към Споразумението ЕО—ООП за изцяло произведени на Западния бряг и Ивицата Газа се считат минералните продукти, извлечени от земята или от морското дъно, растителните продукти, реколтите, от които са прибрани на тази територия, както и продуктите от живи животни, отгледани на нея.

15 — Наричано по-нататък „Израелско-палестинското споразумение“.

16 — Споразумение, подписано в Кайро на 4 май 1994 г.

мение относно прехвърлянето на правомощия и отговорности [17] и Протокола относно последващо прехвърляне на правомощия и отговорности [18], има за цел по-специално „създаването […] на избран Съвет […] и определянето [на] ръководител на Изпълнителното бюро за палестинския народ на Западния бряг на река Йордан и Ивицата Газа […], което да доведе до постоянно уреждане на основата на резолюции 242 и 338 на Съвета за сигурност [на Организацията на обединените нации]“ [19].

39. В този преамбюл се посочва още, че избирането на Съвет и на ръководител на Изпълнителното бюро ще представлява „важен временен подготвителен етап за осъществяването на законните права на палестинския народ и на неговите справедливи искания, и ще предостави демократична основа за създаването на палестински институции“.

40. За да постигне тази цел, Израелско-палестинското споразумение предвижда Държавата Израел да прехвърли правомощията и отговорностите на израелското военно правителство и на неговата гражданска администрация към избрания Съвет и да продължи да упражнява правомощията и отговорностите, които не са прехвърлени [20].

41. След първата фаза на изтеглянето на войските [21] са създадени три зони. Това са зоните A, B и C. Тъй като територията, от която произхождат продуктите, разглеждани в делото по главното производство, е територия от зона C, ще се спра само на тази зона.

42. В посочената зона Държавата Израел запазва изключителни правомощия в областта на сигурността.

43. По силата на член IX, параграф 5, буква б), точка 1 от Израелско-палестинското споразумение ООП може да води преговори и да сключва икономически споразумения с държави или с международни организации.

44. Освен това член XI, параграф 2, буква в) от това споразумение предвижда, че „[в] зона C по време на първата фаза на изтеглянето на войските Израел ще прехвърли на Съвета правомощията и граждански[те] отговорности, които нямат отношение към територията, както е посочено в приложение III“.

17 — Споразумение, подписано в Ерец на 29 август 1994 г.

18 — Протокол, подписан в Кайро на 27 август 1995 г.

19 — Вж. преамбюла на Израелско-палестинското споразумение.

20 — Вж. член I,параграф 1 от това споразумение.

21 — Член X от посоченото споразумение предвижда, че „[п]ървата фаза от изтеглянето на израелските военни сили ще обхване населените зони на Западния бряг на река Йордан — населени места, градове, села, лагери с бежанци и махали — както са посочени в приложение I [към Израелско-палестинското споразумение] и ще приключи 22 дни преди провеждането на палестинските избори“, като изборите за Съвет са се провели на 20 януари 1996 г. (вж. интернет сайтовете на Европейския институт за изследвания на средиземноморското и евроарабското сътрудничество (http://www.medea.be) и на Организацията на обединените нации (http://www.un.org).

45. Член IV от приложение III към посоченото споразумение предвижда специални разпоредби за териториите от зона C.

46. Така се посочва, че за тези територии по време на първата фаза на изтеглянето на войските правомощията и отговорностите във връзка с посочените в приложение I области ще бъдат прехвърлени и поети от избрания Съвет съгласно разпоредбите на това приложение.

47. Според член 6 от посоченото приложение търговията и индустрията са сред областите, прехвърлени на избрания Съвет. Уточнява се, че областта на търговията и индустрията включва, между другото, и вноса и износа. Икономическите аспекти на тази област се съдържат в приложение V към Израелско-палестинското споразумение.

48. По силата на член IX (който се отнася до индустрията), параграф 6 от това приложение палестинците ще имат право да изнасят без ограничения своите промишлени стоки към външните пазари на основата на сертификати за произход, издавани от Палестинската власт.

II — Фактите и спорът по главното производство

49. Brita е дружество, установено в Германия. То внася апарати за газиране на вода, както и аксесоари и сиропи, произведени от дружество Soda-Club Ltd [22], установено в Mishor Adumin на Западния бряг на река Йордан, източно от Йерусалим.

50. По силата на Израелско-палестинското споразумение тази територия, която е окупирана през 1967 г. от Държавата Израел, спада към териториите от зона C.

51. Между февруари и юни 2002 г. Brita прави искане за пускане в свободно обращение на доставяните от Soda-Club стоки. За тази цел то представя 62 митнически декларации, в които Държавата Израел е обозначена като държава на произход на тези стоки. В представените от Soda-Club фактури също се посочва, че разглежданите в главното производство продукти са с произход от Израел.

52. Германската митническа служба временно уважава искането на Brita и предоставя тарифна преференция на тези продукти в съответствие със Споразумението ЕО—Израел. Успоредно

22 — Наричано по-нататък „Soda-Club“.

с това тя иска последваща проверка на доказателствата за произход на посочените продукти.

53. Това искане е направено на основата на министерско циркулярно писмо от 6 декември 2001 г., според което има основания за подаване на искания за последващи проверки за всички сертификати за преференции, издадени в Израел, тъй като във връзка с доставките на съответните стоки съществуват основателни съмнения, че те могат да са с произход от израелските селища, разположени от Държавата Израел на Западния бряг на река Йордан, в Ивицата Газа, в Източен Йерусалим и на Голанските възвишения.

54. Искането за последваща проверка е предадено на израелските митнически органи. Последните отговарят на германските митнически органи, че „[в]идно от направената [от тях] проверка, разглежданите стоки произхождат от зона, за която отговарят израелските митници. Като такива тези стоки са продукти с произход по Споразумението […] ЕО—Израел и се ползват от преференциално третиране по силата на това споразумение“.

55. Като намират съобщените от израелските митнически органи сведения за недостатъчни по смисъла на член 32, параграф 6 от Протокол № 4 към Споразумението ЕО—Израел, германските митнически органи отправят с писмо от 6 февруари 2003 г. ново искане до израелската митническа администрация за допълнителна информация относно това дали посочените в сертификатите за преференции стоки са произведени в израелските селища на Западния бряг на река Йордан, в Ивицата Газа, в Източен Йерусалим или на Голанските възвишения.

56. Израелските митнически органи оставят това искане без последствия. Затова с адресиран до Brita ревизионен акт от 25 септември 2003 г. Hauptzollamt Hamburg-Hafen отказва да предостави ползване на преференциалния режим на основание, че не можело да се установи със сигурност, че внесените стоки попадат в обхвата на Споразумението ЕО—Израел.

57. Вследствие на това е извършено последващо събиране на мита в общ размер от 19 155,46 EUR. Brita подава жалба срещу това събиране до Hauptzollamt Hamburg-Hafen. Тази жалба е отхвърлена като неоснователна с решение от 21 юни 2006 г.

58. На 10 юли 2006 г. Brita подава жалба до запитващата юрисдикция. Тъй като последната има съмнения във връзка с тълкуването на Споразумението

ЕО—Израел, тя решава да спре производството и да постави на Съда редица преюдициални въпроси.

III — Преюдициални въпроси

59. На Съда са поставени следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли на вносителя на стока с произход от Западния бряг на река Йордан да се предостави преференциално третиране при всички случаи, дори ако е представен само формален сертификат за произход от Израел, като се има предвид фактът, че съгласно две релевантни споразумения — а именно [Споразумението за асоцииране ЕО—Израел] и [Споразумението за асоцииране ЕО—ООП] — е предвидено преференциално третиране за стоките с произход от територията на Държавата Израел и съответно от Западния бряг на река Йордан?

При отрицателен отговор на първия въпрос:

2) Обвързани ли са митническите органи на държава членка по силата на [Споразумението ЕО—Израел] по отношение на вносител, който иска да ползва преференциално третиране за внесена в Общността стока, от издаден от израелските власти сертификат за произход — и процедурата по проверка на доказателството за произход по член 32 от Протокол № 4 от [Споразумението ЕО—Израел] не е започнала — при условие че митническите органи нямат друго съмнение относно произхода на стоката освен съмнението, че стоката произхожда от територия, която само се намира под израелски контрол, по-конкретно съгласно [Израелско-палестинското споразумение], и доколкото не е проведена някоя от процедурите по член 33 от Протокол № 4 към [Споразумението ЕО—Израел]?

При отрицателен отговор на втория въпрос:

3) Оправомощени ли са митническите органи на държавата вносител — когато въз основа на искането за проверка на доказателството за произход по член 32, параграф 2 от Протокол № 4 към [Споразумението ЕО—Израел] израелските власти потвърждават (единствено), че съответните продукти са произведени на територия, намираща се под израелска митническа юрисдикция, и следователно са с произход от Израел, и когато последвалата потвърждението покана от митническите органи в държавата вносител за предоставяне на по-подробни разяснения остава без отговор от израелските власти — да откажат преференциално третиране само и изключи-

телно на това основание, по-конкретно без допълнително да вземат предвид какъв е действителният произход на стоките?

При отрицателен отговор на третия въпрос:

4) Оправомощени ли са митническите органи да откажат преференциално третиране по силата на [Споразумението ЕО—Израел] на основание, че — както междувременно е установено — стоките са с произход от Западния бряг на река Йордан, или преференциалното третиране трябва да се предостави и за стоки с такъв произход, най-малкото докато не е проведена процедура за уреждане на спорове по член 33 от Протокол № 4 към [Споразумението ЕО—Израел] във връзка с тълкуването на използваното в споразумението понятие „територия на Държавата Израел“?“.

IV — Анализ

60. В самото начало бих искал да припомня по отношение на компетентността на Съда за тълкуване на разглежданите по настоящото дело споразумения за асоцииране, че във връзка със Споразумението за асоцииране между Европейската икономическа общност и Турция [23] Съдът е постановил в своето Решение от 30 септември 1987 г. по дело Demirel [24], че споразумение, сключено от Съвета в съответствие с членове 228 и 238 от Договора за ЕО [25], представлява, що се отнася до Европейската общност, акт на институция на Общността по смисъла на член 177, първа алинея, буква б) ЕО [26], че разпоредбите на такова споразумение са неразделна част от правния ред на Общността и че в рамките на този правен ред Съдът може да се произнася по преюдициално запитване относно тълкуването на това споразумение [27].

61. По мое мнение преюдициалните въпроси могат да бъдат разгледани по следния начин.

62. С втория и третия си въпрос запитващата юрисдикция иска да установи дали в рамките на член 32 от Протокол № 4 към Споразумението ЕО—Израел митническите органи на държавата вносител са обвързани от резултата от последващата проверка на доказателството за произход, извършена от митническите органи на държавата износител.

23 — Споразумение, подписано в Анкара на 12 септември 1963 г. между Република Турция, от една страна, и държавите — членки на ЕИО и Общността, от друга страна. Това споразумение е сключено, одобрено и потвърдено от името на Общността с Решение 64/732/ЕИО на Съвета от 23 декември 1963 г. (ОВ 217, 1964 г., стр. 3685; Специално издание на български език, 2007 г.,глава 11, том 1, стр. 10).

24 — Дело 12/86, Recueil, стр. 3719.

25 — Член 228 от Договора за ЕО (понастоящем след изменението член 300 ЕО) и член 238 от Договора за ЕО (след изменението член 310 ЕО).

26 — Понастоящем член 234, първа алинея, буква б) ЕО.

27 — Вж. Решение по дело Demirel, посочено по-горе (точка 7). Вж. също Решение от 16 юни 1998 г. по дело Racke (C-162/96, Recueil, стр. I-3655, точка 41).

63. Тя иска също да се установи с цел решаване на спора с митническите органи на държавата износител дали съгласно член 33 от този протокол митническите органи на държавата вносител трябва да отнесат този спор пред Комитета за митническо сътрудничество, преди да предприемат едностранно мерки.

64. Накрая, с първия и четвъртия въпрос от Съда се иска да се произнесе дали стока, сертифицирана от израелските митнически органи като притежаваща произход от Израел и която е произведена в окупираната територия на Западния бряг на река Йордан, може да се ползва по еднакъв начин от преференциално третиране по силата на Споразумението ЕО—Израел или по силата на Споразумението ЕО—ООП.

А — *По въпроса дали митническите органи на държавата вносител са обвързани от резултата от последващата проверка, извършена от митническите органи на държавата износител*

65. В самото начало според мен е полезно да се припомнят релевантните разпоредби от Споразумението ЕО—Израел относно проверката за произход на продукта.

66. За да може да се ползва от преференциално третиране, износителят е длъжен съгласно член 17 от Протокол № 4 към Споразумението ЕО—Израел да представи сертификат EUR.1. Този сертификат се издава от митническите органи на държавата износител, които трябва да вземат всички необходими мерки, за да проверят статута на продуктите с произход и за да проверяват дали са изпълнени всички други условия, предвидени в този протокол [28].

67. Посоченият сертификат се представя след това пред митническите органи на държавата вносител на продукта. Ако последните имат основателни съмнения в автентичността на сертификата EUR.1, в статута на съответните продукти като продукти с произход или в спазването на другите предвидени в този протокол условия, се извършва последваща проверка на сертификата [29].

68. В такъв случай митническите органи на държавата вносител връщат посочения сертификат на митническите органи на държавата износител, посочвайки, когато случаят е такъв, мотивите по съдържанието или по формата, които налагат запитването. Последните извършват проверка и трябва да информират своите колеги за резултатите от нея най-късно в срок от десет месеца. Те трябва да посочат дали документите са автентични, дали съответният продукт може да бъдат считан за продукт с произход и дали са

28 — Член 18, параграфи 1 и 6 от Протокол № 4 към Споразумението ЕО—Израел.

29 — Член 32, параграф 1 от посочения протокол.

изпълнени другите предвидени в посочения протокол условия [30].

69. В случай на основателни съмнения и при липса на отговор при изтичането на срока от десет месеца или ако отговорът на митническите органи на държавата износител не съдържа достатъчно данни, за да се определи автентичността на разглеждания сертификат или реалният произход на продуктите, митническите органи на държавата вносител отказват предоставянето на преференциално третиране [31].

70. Следователно административно сътрудничество, предвидено в член 32 от Протокол № 4 към Споразумението ЕО—Израел, е установено с цел проверка на верността на сведенията относно произхода на продукт. Последващата проверка може например да има за цел да установи, че стойността на елемент, който не е с произход от Държавата Израел и който участва в състава на крайния продукт, за който е издаден сертификат EUR.1, не превишава 10 % от цената на производителя за продукта [32], или да е свързана с преработката, която продуктът евентуално е претърпял [33].

71. Сега трябва да бъде поставен въпросът дали в представения пред нас случай резултатът от последващата проверка за произход на даден продукт, извършена от митническите органи на държавата износител, обвързва митническите органи на държавата вносител.

72. Съдът вече е давал отговор на този въпрос във връзка с други споразумения между Общността и трети държави.

73. Така в своето Решение по дело Les Rapides Savoyards и др. [34], което се отнася до тълкуването на Споразумението за свободна търговия между Европейската икономическа общност и Конфедерация Швейцария [35], включващо протокол, подобен на приложения към Споразумението ЕО—Израел, Съдът преценява, че „определянето на произхода на стоките [...] се основава на разпределяне на правомощията между митническите органи на страните по споразумението за свободна търговия, в смисъл че произходът се установява от властите на държавата износител, а контролът на функционирането на този режим се осигурява чрез сътрудничество между заинтересованите администрации от двете страни“ [36].

74. Съдът продължава, като посочва, че този механизъм може обаче да функцио-

30 — Вж. член 32, параграфи 2, 3 и 5 от посочения протокол.
31 — Вж. член 32, параграф 6 от Протокол № 4 към Споразумението ЕО—Израел.
32 — Вж. член 5, параграф 2, буква а) от посочения протокол.
33 — Вж. член 6 от посочения протокол.
34 — Решение от 12 юли 1984 г. (218/83, Recueil, стр. 3105).
35 — Споразумение, подписано на 22 юли 1972 г. в Брюксел, сключено, одобрено и утвърдено от името на Общността с Регламент (ЕИО) № 2840/72 на Съвета от 19 декември 1972 г. (ОВ L 300, стр. 188; Специално издание на български език, 2007 г.,глава 11, том 1, стр. 39).
36 — Вж. Решение по дело Les Rapides Savoyards и др., посочено по-горе (точка 26).

нира само ако митническите органи на държавата вносител признават законосъобразно направените от органите на държавата износител преценки [37].

75. Неотдавна Съдът прие, че „митническите органи на държавата вносител не могат едностранно да обявяват за недействителен сертификат EUR.1, издаден редовно от митническите органи на държавата износител. Нещо повече, при последваща проверка тези органи са обвързани от резултатите от такава проверка“ [38].

76. Следователно механизмът на административно сътрудничество, обикновено установяван със споразумение за асоцииране, и по-специално с член 32 от Протокол № 4 към Споразумението ЕО—Израел, се основава на взаимно доверие между митническите органи на държавите — страни по споразумението, и взаимно признаване на издаваните от тях актове.

77. Това взаимно признаване обаче не е абсолютно. Действително, в някои случаи Съдът приема, че митническите органи на държавата вносител не са обвързани от резултата от последващата проверка, извършена от митническите органи на държавата износител.

78. Така Съдът признава, че в изключителни случаи, когато митническите органи на държавата износител не са в състояние да извършат надлежно предвидената от посочения протокол последваща проверка, митническите органи на държавата вносител могат сами да проверят истинността и редовността на сертификата EUR.1, като вземат предвид и други доказателства за произхода на стоките [39].

79. Съдът също така преценява, че в случай на основателни съмнения относно произхода на стоките и при липса на отговор от митническите органи на държавата износител при изтичането на срока от десет месеца след датата на искането за проверка, или ако отговорът на тези органи не съдържа достатъчно данни, за да се определи произходът, издадените от тях сертификати могат да бъдат отменени от митническите органи на държавата вносител [40].

80. Освен това, когато преференциалният режим е установен не с международно споразумение, обвързващо Общността

37 — Пак там (точка 27).

38 — Вж. Решение от 9 февруари 2006 г. по дело Sfakianakis (C-23/04 до C-25/04, Recueil, стр. I-1265, точка 49).

39 — Решение от 7 декември 1993 г. по дело Huygen и др. (C-12/92, Recueil, стр. I-6381, точка 27).

40 — Вж. Решение по дело Sfakianakis, посочено по-горе (точка 38).

с трета държава на основата на взаимни задължения, а с общностна мярка с автономен характер, митническите органи на държавата износител нямат правомощията да обвързват Общността и нейните държави членки с тяхното тълкуване на общностна правна уредба. В такъв случай направените от Общността в рамките на задачата по разследването преценки относно произхода на стоките следва да имат преимущество пред тези на митническите органи на третата държава износител [41].

81. Съдът също така решава по повод на Споразумението за асоцииране между Европейската икономическа общност и Турция [42], че митническите органи на държавата вносител си запазват възможността да осъществят последващо събиране на мита, като се основават на резултатите от проверки на Комисията, извършени след операциите по вноса, без да са задължени да прибягват до предвидения с това споразумение механизъм за уреждане на спорове [43].

82. Следователно задължението за признаване на взетите от митническите органи на държавата износител решения не се налага на митническите органи на държавата вносител единствено в случай на неизпълнение от страна на първите или когато се касае за автономна общностна мярка.

83. Това се обяснява с факта, че съществува презумпция, според която митническите органи на държавата износител са в най-добра позиция да проверяват пряко фактите, обуславящи произхода на продукта [44].

84. Следователно митническите органи на държавата вносител по принцип са обвързани от резултата от последващата проверка, извършена от митническите органи на държавата износител.

85. Според мен обаче представеният в настоящото дело случай се отличава от случаите, които Съдът досега е разглеждал.

86. Действително, делото по главното производство не се отнася до проверката на верността на сведенията за произхода на продукта, който дава право на преференциален режим, тъй като този произход е известен и не се оспорва. Всъщност трябва да се определи дали посоченият произход попада в приложното поле на Споразумението ЕО—Израел.

41 — Вж. Решение от 14 май 1996 г. по дело Faroe Seafood и др. (C-153/94 и C-204/94, Recueil, стр. I-2465, точки 24 и 25).

42 — Вж. бележка под линия 23 от настоящото заключение.

43 — Вж.Решение от 14 ноември 2002 г. по дело Ilumitrónica (C-251/00, Recueil, стр. I-10433, точка 74).

44 — Вж. Решение по дело Les Rapides Savoyards и др., посочено по-горе (точка 26).

87. Както вече посочих [45], спорът между митническите органи на държавата вносител и тези на държавата износител вече е поставян като въпрос по време на втората сесия на Съвета за асоцииране ЕС—Израел на 20 ноември 2001 г. Припомням, че по силата на член 75 от Споразумението ЕО—Израел последният има правомощия да разглежда спорове, отнасящи се до прилагането или тълкуването на посоченото споразумение.

88. По време на тази сесия Комисията в качеството си на член на Съвета за асоцииране [46] поставя въпроса за спора относно правилата за произход и произтичащите от него затруднения при прилагането на Споразумението ЕО—Израел и съобщава, че ще предприеме съответните мерки. Комисията изразява съжаление за продължаващите различия в тълкуването на териториалния обхват на това споразумение и обявява, че съответно ще публикува ново известие към вносителите в *Официален вестник на Европейските общности*, което да разясни и да замени известието от 1997 г.

89. До днес спорът между Комисията и Държавата Израел още не е намерил решение.

90. Сега запитващата юрисдикция е изправена пред този проблем в рамките на спор между германско дружество, което внася продукти с произход от окупираните територии, и германските митнически органи. По тази причина тя днес се обръща към Съда, който да даде решение на посочения проблем.

91. Действително, спорът между Общността и Държавата Израел продължава от много години, като по този начин държи икономическите оператори в правна несигурност относно евентуалното прилагане на Споразумението ЕО—Израел по отношение на продуктите с произход от окупираните територии.

92. Освен това, ако се приеме, че митническите органи на една от страните по това споразумение или техните юрисдикции тълкуват едностранно въпроса дали посоченото споразумение се прилага за продукти с произход от окупираните територии, това без съмнение би довело до нееднакво прилагане на Споразумението ЕО—Израел, което, припомням, е неделима част от общностния правен ред.

93. По-конкретно това би довело до положението продуктите с произход от окупираните територии да се ползват при износ към една държава членка от установения

45 — Вж. точки 26—31 от настоящото заключение.
46 — Вж. член 68 от Споразумението ЕО—Израел.

със Споразумението ЕО—Израел преференциален режим, докато за същите продукти, изнасяни към друга държава членка, този преференциален режим не би бил разрешен.

94. Поради това смятам, че съществуващата презумпция относно проверката на верността на фактите от митническите органи на държавата на износ не може да работи в случай като този по главното производство, тъй като тук нито една от страните по Споразумението ЕО—Израел не е в най-добра позиция да дава едностранно тълкуване на обхвата на това споразумение.

95. Следователно не виждам как германските митнически органи биха могли да бъдат обвързани от резултата от последващата проверка, извършена от израелските митнически органи.

96. С оглед на всички изложени по-горе съображения съм на мнение, че тъй като съществуващият спор между митническите органи на държавите — страни по Споразумението ЕО—Израел, не се отнася до въпрос, свързан с фактите, а до териториалния обхват на това споразумение, митническите органи на държавата вносител не са обвързани от резултата от последващата проверка, извършена от митническите органи на държавата износител в рамките на предвидената в член 32 от Протокол № 4 към посоченото споразумение процедура по проверка.

Б — *По задължението за сезиране на Комитета за митническо сътрудничество*

97. С втория си въпрос запитващата юрисдикция иска да се установи дали германските митнически органи са били задължени, преди да приемат своето решение за последващо събиране на мита, да сезират Комитета за митническо сътрудничество съгласно член 33, първа алинея от Протокол № 4 към Споразумението ЕО—Израел, който предвижда, че когато възникнат спорове по повод процедурите по последваща проверка или проблеми при тълкуването на протокола, тези спорове се решават от Комитета за митническо сътрудничество.

98. В действителност въпросът е да се установи дали германските митнически органи са били оправомощени едностранно да предприемат мярка, а именно последващото събиране на мита, без да сезират предварително Комитета за митническо сътрудничество.

99. Не смятам, че въведената с член 33, първа алинея от посочения протокол процедура представлява подходяща мярка за разрешаване на спор, свързан с приложното поле на Споразумението ЕО—Израел.

100. Тази процедура е предвидена за случаите на възникване на спорове след предвидената в член 32 от Протокол № 4 към това споразумение последваща проверка, която позволява да се установи верността на сведенията за произхода на продукт [47].

101. Според мен обаче спорът между митническите органи на държавата вносител и митническите органи на държавата износител не се отнася до обстоятелствата, които обуславят произхода на разглежданите в главното производство продукти, а до тълкуването на обхвата на посоченото споразумение.

102. Смятам, че процедурата, която трябва да се следва в случай на спор като този по главното производство и която впрочем е била следвана, е предвидената в член 75, параграф 1 от Споразумението ЕО—Израел процедура.

103. От тази разпоредба е видно, че „[в]сяка от страните може да отнася до Съвета за асоцииране всеки спор, отнасящ се до прилагането или тълкуването на настоящото споразумение“. Действително, ще припомня, че по силата на член 67 от това споразумение Съветът за асоцииране разглежда всички важни въпроси, които възникват в рамките на посоченото споразумение, както и всякакви други двустранни или международни въпроси от взаимен интерес.

104. Следователно с оглед на изложеното по-горе съм на мнение, че германските митнически органи не са били задължени да отнесат до Комитета за митническо сътрудничество спора си с израелските митнически органи.

В — *По възможността за даване на повече от една квалификация*

105. С първия и четвъртия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали стоки със сертифициран произход от Израел, но за които се оказва, че са с произход от окупираните територии, и по-специално от Западния бряг на река Йордан, могат в еднаква степен да се ползват или от преференциалния режим по силата на Споразумението ЕО—Израел, или от този по Споразумението ЕО—ООП.

106. Действително запитващата юрисдикция смята, че в крайна сметка не е толкова важно кои са компетентните митнически органи за издаване на серти-

47 — Вж. точка 70 от настоящото заключение.

фикат EUR.1 и че във всички случаи следва да се разреши ползване от преференциалния режим за продукти с произход от окупираните територии, тъй като както Споразумението ЕО—Израел, така и Споразумението ЕО—ООП предвиждат такъв преференциален режим.

107. Не споделям това мнение.

108. На първо място ще припомня, че съгласно член 83 от Споразумението за асоцииране ЕО—Израел „[то] се прилага […] на територията на Държавата Израел“.

109. Границите на Държавата Израел са очертани от Плана за разделяне на Палестина, изработен от Unscop [48] и одобрен на 29 ноември 1947 г. с Резолюция 181 на Общото събрание на Организацията на обединените нации. На 14 май 1948 г. председателят на временното правителство на Държавата Израел обявява създаването на тази държава на основата на границите, определени в Плана за разделяне на Палестина [49].

48 — United Nations Special Committee On Palestine. На тази състояща се от единадесет държави комисия, създадена от Общото събрание на Организацията на обединените нации през 1947 г., е било възложено да намери разрешение на конфликта в Палестина, като по-специално изработи план за разделяне.

49 — Вж. интернет сайтовете на ООН (http://www.un.org) и на Министерството на външните работи на Държавата Израел (http://www.mfa.gov.il).

110. Освен това в преамбюла на Споразумението ЕО—Израел се посочва следното:

„Като имат предвид значението, което страните придават на принципа на икономическата свобода и на принципите, залегнали в Хартата на Организацията на обединените на нации и по-специално спазването на човешките права и на демокрацията, които представляват самата същност на асоциирането“.

111. По силата на Резолюция 242 на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации от 22 ноември 1967 г., посочена в преамбюла на Споразумението ЕО—ООП, се настоява за изтегляне на израелските войски от окупираните територии, за прекратяване на всякакви заплахи и демонстрации на сила от тяхна страна, както и за зачитане на суверенитета, териториалната цялост и политическата независимост на всички държави в региона. В друга резолюция, а именно Резолюция 338 от 22 октомври 1973 г., Съветът за сигурност на Организацията на обединените нации призовава за прилагане на тази резолюция.

112. С оглед на изложеното по-горе Съдът по мое мнение може единствено да установи, че териториите на Западния бряг на река Йордан и Ивицата Газа не са част от територията на Държавата Израел.

113. Ще добавя, че в отговор на писмен въпрос P-2747/00, поставен от члена на Европейския парламент г-н M. Lipietz [50] относно териториалния обхват на Споразумението ЕО—Израел, Съветът посочва, че „[к]олкото до териториалния обхват на [това споразумение], член 83 се прилага само към територията на Държавата Израел [и] [т]ерминът „Израел“ обхваща териториалните води около Израел и при определени условия, също и някои кораби за морски воден транспорт. В Споразумението [ЕО—Израел] не присъства никаква друга дефиниция. [Общността] смята, че [това] споразумение се прилага изключително към територията на Държавата Израел в рамките на нейните международно признати граници съгласно резолюциите на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации по този въпрос“ [51]. [неофициален превод]

114. Освен това по силата на член XI, параграф 1 от Израелско-палестинското споразумение както Държавата Израел, така и ООП считат Западния бряг на река Йордан и Ивицата Газа за единно териториално образувание.

115. С оглед на изложеното по-горе ми се струва трудно да се твърди, че продукт с произход от Западния бряг на река Йордан и по-общо, от окупираните територии, може да се ползва от преференциално третиране по силата на Споразумението ЕО—Израел.

116. Наистина, съществуващото напрежение в отношенията между Държавата Израел и ООП не би трябвало да бъде в ущърб на производителите от тези територии и да ги възпрепятства да се ползват от преференциален режим.

117. Макар и прагматично, предвиждането от запитващата юрисдикция решение обаче по мое мнение е незадоволително по следните причини.

118. Първо, Съдът е преценил, че системата на преференциален режим се основава на принципа на едностранно предоставяне от Общността на тарифни предимства в полза на продукти с произход от определени развиващи се страни с цел да се развиват търговските потоци от тези страни. Така ползването от този режим е свързано с произхода на стоката и следователно проверката на този произход представлява необходим елемент от системата [52].

119. Следователно сертификатът, издаван от митническите органи на държавата износител, трябва да може да удостовери недвусмислено, че съответният продукт действително произхожда от определена държава, така че преференциалният

50 — ОВ C 113 E, 2001 г., стр. 163.
51 — Точка 2 от отговора на Съвета.
52 — Вж. в този смисъл Решение от 11 декември 1980 г. по дело Acampora (827/79, Recueil, стр. 3731, точка 5).

режим, който се отнася до тази държава, да може да бъде приложен към него.

120. Следователно според мен не може да се допусне прилагане на преференциалния режим по силата на Споразумението ЕО—Израел за продукт с произход от Западния бряг на река Йордан.

121. Освен това ми се струва, че щом Общността се е погрижила години след сключването на Споразумението ЕО—Израел и след анексирането на окупираните територии през 1967 г. да сключи Споразумението ЕО—ООП за целите на предоставяне на тарифна преференция за продукти с произход от Западния бряг на река Йордан и Ивицата Газа, това означава, че според нея тези продукти не са можели да се ползват от такава преференция по силата на Споразумението ЕО—Израел.

122. Освен това от доклад, изготвен от групата „Машрек/Магреб“ на Съвета, който определя позицията на ЕС във връзка с петото заседание на Съвета за асоцииране ЕС—Израел, става ясно, че по силата на техническо споразумение, договорено между Държавата Израел и Комисията, израелските митнически органи са длъжни да посочват мястото на производство във всички сертификати за произход, издавани в Израел за продукти, които се ползват от преференциално третиране и които са изнасяни в ЕС. Целта е да се направи разграничение между стоките с произход от Израел, които могат да се ползват от преференциално третиране по силата на Споразумението ЕО—Израел, и стоките, произхождащи от колониите, които не могат да се ползват от такова [53].

123. Освен това е очевидно, че със сключването на Споразумението ЕО—ООП Европейската общност си поставя за цел да развива търговските потоци от и към Западния бряг на река Йордан и Ивицата Газа. Действително, от член 1 от това споразумение е видно, че неговата цел е по-специално да допринесе за социалното и икономическото развитие на Западния бряг и Ивицата Газа, както и да насърчи регионалното сътрудничество с оглед укрепването на мирното сътрудничество и икономическата и политическата стабилност.

124. В своето съобщение от 12 май 1998 г. [54] Комисията припомня, че установяването на преференциален режим за териториите на Западния бряг на река Йордан и Ивицата Газа има за предмет да поправи една аномалия, а именно че за разлика от териториите на Западния бряг на река Йордан и Ивицата Газа съседните на тези територии държави вече се ползвали от подобен режим [55].

53 — Вж. бележка на Съвета от 3 декември 2004 г. (15638/40, точка 40).

54 — Вж. бележка под линия 10 от настоящото заключение.

55 — Стр. 9 от съобщението.

125. През 2007 г. Западният бряг на река Йордан и Ивицата Газа заемат едва 168-о място в класирането на вносителите — търговски партньори на ЕС [56]. Споразумението ЕО—ООП има за цел именно да стимулира търговския обмен между тези територии и ЕС. Да се допусне, че произхождащите от посочените територии продукти могат да се ползват от преференциалното третиране по Споразумението ЕО—Израел и по този начин да се приемат като продукти с произход от Израел, би довело до лишаване на Споразумението ЕО—ООП от част от неговото полезно действие.

126. Накрая, Brita смята, че палестинските митнически органи във всички случаи не са можели да издават сертификати EUR.1 за продукти, произхождащи от Западния бряг на река Йордан. Наистина, като се има предвид положението в окупираните територии, за износителите от тези територии може да бъде трудно да получават сертификати от митническите органи на Западния бряг на река Йордан и Ивицата Газа. Така би могло да се приеме, както изглежда твърди запитващата юрисдикция, че израелските митнически органи издават посочените сертификати, а износителите на произхождащи от посочените територии продукти се ползват от установения със Споразумението ЕО—ООП преференциален режим.

127. Същевременно съгласно член 16, параграф 4 от Протокол № 3 към Споразумението ЕО—ООП именно митническите власти на Западния бряг на река Йордан и Ивицата Газа са оправомощени да издават сертификата EUR.1.

128. Освен това от приложение V към Израелско-палестинското споразумение относно икономическите отношения между двете страни е видно, че палестинските власти не са лишени от всички правомощия и отговорности във връзка с търговията и с митническата сфера [57].

129. Действително, съгласно член VIII, параграф 11 и член IX, параграф 6 от посоченото приложение палестинците трябва да могат да изнасят своите селскостопански и индустриални продукти без никакви ограничения и на основата на сертификати, *издавани от палестинските власти* [58].

130. Следователно действително съществуват компетентни органи, на които е възложено издаването на сертификатите EUR.1 за продукти с произход от Западния бряг на река Йордан и Ивицата Газа. Дори изглежда, че икономическите оператори

56 — Вж. интернет страницата на Комисията (http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/september/tradoc_113 382.pdf).

57 — Вж. член 3 от това приложение.

58 — Курсивът е мой. Припомням, че тези членове са приложими към териториите от зона C по силата на член XI, параграф 2, буква в) от Израелско-палестинското споразумение, който препраща към Приложение III към това споразумение. Същевременно според член 6 от Допълнение I към това приложение икономическите аспекти на сферата на търговията и индустрията във връзка с териториите от зона C са включени в Приложение V към Израелско-палестинското споразумение.

могат да изискват тези сертификати от палестинската търговска камара [59].

131. Следователно, по мое мнение, за да може да се ползва установеният със Споразумението ЕО—ООП преференциален режим, сертификатите EUR.1, доказващи произхода на стоката, трябва да бъдат издавани единствено от палестинските митнически власти. Би било непоследователно установеният с това споразумение преференциален режим да се прилага към продукт, за който е издаден сертификат EUR.1 от органи, различни от палестинските власти.

132. Освен това смятам, че този анализ се потвърждава от Решение от 5 юли 1994 г. по дело Anastasiou и др. [60], в което Съдът разглежда случай, който според мен е сравним с този по главното производство.

133. Действително, в това дело, отнасящо се до Споразумението от 19 декември 1972 г. за асоцииране между Европейската икономическа общност и Република Кипър [61], в което механизмът за доказване на произход на стока е аналогичен на установените със Споразумението ЕО—Израел и Споразумението ЕО—ООП, от Съда се е искало да се произнесе по въпроса дали, от една страна, Споразумението ЕИО—Кипър не допуска приемането от митническите органи на държавата вносител на сертификати EUR.1, издадени от органи, различни от компетентните органи на Република Кипър, или обратно, това споразумение налага такова приемане, и от друга страна, дали би било другояче, в случай че някои обстоятелства, свързани с особеното положение на Република Кипър, биха били приети или не за установени.

134. Положението е следното. Производители и износители на цитрусови плодове, установени в северната част на Кипър, изнасят продуктите си в Обединеното кралство. Приложените към тези продукти сертификати EUR.1 са издадени от органи, различни от тези на Република Кипър.

135. Съдът преценява, че „[м]акар и фактическото разделяне на територията на Кипър като следствие от намесата на турската армия през 1974 г. на зона, в която властите на Република Кипър продължават да упражняват в пълна степен своите правомощия, и зона, в която те de facto не могат да ги упражняват, да поставя трудни за разрешаване проблеми в рамките на прилагането на Споразумението [ЕИО—Кипър] по отношение на цялата територия на Кипър, от това обаче не следва, че трябва да не се

59 — Вж. точка 17 от становището на Комисията.

60 — C-432/92, Recueil, стр. I-3087.

61 — Споразумение, приложено към Регламент (ЕИО) № 1246/73 на Съвета от 14 май 1973 г. (ОВ L 133, стр. 1, наричано по-нататък „Споразумение ЕИО—Кипър“).

прилагат ясните, точни и безусловни разпоредби от Протокола [относно определянето на понятието „продукти с произход“ и методите за административно сътрудничество от 1977 г.] [[62]]“ [63].

136. По-нататък Съдът посочва, че „[п]риемането на сертификатите от митническите органи на държавата вносител показва, че тези органи имат пълно доверие на системата за проверки на произхода на продуктите, прилагана от компетентните органи на държавата износител. То също така показва, че държавата вносител не се съмнява, че последващата проверка, консултациите и решаването на евентуални спорове относно произхода на продуктите или наличието на измами могат да се осъществяват ефикасно благодарение на сътрудничеството на заинтересованите администрации“ [64].

137. Подобно сътрудничество според Съда е „изключено с органите на образувание като установеното в северната част на Кипър, което не е признато нито от Европейската общност, нито от държавите членки, които признават за кипърска държава единствено Република Кипър“ [65]. Той също така смята, че „приемането на сертификати [за произход], които не са издадени от Република Кипър, би представлявало, при липса на възможност за проверка и сътрудничество, фактическо отрицание на предмета и целта на системата, установена с Протокола от 1977 г.“ [66].

138. Следователно с оглед на анализа на Съда в посоченото по-горе Решение по дело Anastasiou и др. става ясно, че не може да се приеме валидността на сертификати, издадени от органи, различни от поименно посочените в споразумение за асоцииране. Макар и да е вярно, че трудното положение в територии като тези в северната част на Кипър или на Западния бряг на река Йордан и Ивицата Газа може да подкрепи решение като предложеното от запитващата юрисдикция, аз все пак смятам, че изборът на този път в крайна сметка би довел до унищожаване на полаганите усилия за въвеждане на система за административно сътрудничество между митническите органи на държавите членки и тези на Западния бряг на река Йордан и Ивицата Газа и за насърчаване на търговията с тези територии.

139. Вследствие на това, с оглед на всичко изложено по-горе, по мое мнение стоки със сертифициран от израелските митнически органи произход от Израел, но за които се оказва, че са с произход от окупираните територии, и по-специално от Западния бряг на река Йордан, не могат да се ползват нито от преференциалния режим по силата на Споразумението ЕО—Израел, нито от този по Споразумението ЕО—ООП.

62 — Протокол, приложен към Протокол към Споразумението ЕИО—Кипър, което от своя страна е приложено към Регламент (ЕО) № 2907/77 на Съвета от 20 декември 1977 г. (ОВ L 339, стр. 1).

63 — Вж. Решение по дело Anastasiou и др., посочено по-горе (точка 37).

64 — Пак там (точка 39).

65 — Пак там (точка 40).

66 — Пак там (точка 41).

V — Заключение

140. С оглед на изложените по-горе съображения предлагам на Съда да отговори на Finanzgericht Hamburg по следния начин:

„1) Митническите органи на държавата вносител не са обвързани от резултата от последващата проверка, извършена от митническите органи на държавата износител в рамките на процедурата по проверка, предвидена в член 32 от Протокол № 4 към Евро-средиземноморското споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Държавата Израел, от друга страна, когато съществуващият спор между митническите органи на държавите — страни по това споразумение, се отнася до териториалния обхват на посоченото споразумение.

2) Освен това германските митнически органи не са били задължени да отнесат до Комитета за митническо сътрудничество спора си с израелските митнически органи.

3) Стоки със сертифициран от израелските митнически органи произход от Израел, но за които се оказва, че са с произход от окупираните територии, и по-специално от Западния бряг на река Йордан, не могат да се ползват нито от преференциалния режим по силата на Евро-средиземноморското споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Държавата Израел, от друга страна, нито от този по Евро-средиземноморското временно споразумение за асоцииране в областта на търговията и сътрудничеството между Европейската общност, от една

страна, и Организацията за освобождение на Палестина (ООП), действаща в полза на палестинската администрация на Западния бряг и Ивицата Газа, от друга страна“.